

Izhaja:
vsako sredo popoldne
in soboto zjutraj.
Stane za celo leto 15 L.
" pol leta 8 "
" četrti " 4 "
Za inozemstvo celo leto
35 L.
Na naročila brez do-
poslane naročnine se ne
moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 15

V Gorici, v soboto 21. februarja 1925.

Leto VIII.

Ne frankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogovoru
in se plačajo v naprej.
List izdaja konsorcijski
"GORIŠKE STRAŽE"
Tisk Zadruga tiskarne
v Gorici
Riva Piazzetta št. 18.
Uprava in uredništvo:
ulica Mameli št. 5.
— (prej Scuole). —

Življenje.

Okrog nas hrani pustno vrvenje. V mestu in na deželi jih je mnogo, ki jih mora težka skrb: kako pognati zadnje dni umirajočega pusta. V takem obnebu ljudje niso zelo sprejemljivi za resne besede. Kljub temu moramo tudi danes na tem mestu napisati par prav resnih besedi.

Brez pretiravanja in samohvale lahko rečemo, da je »Goriška Straža« vir, studenec, ki oživlja in krepi celo deželo. Že večkrat smo imeli priliko opazovati, kako naše ljudstvo nestrno in težko pričakuje prihod »Goriške Straže«. Če ne pride pravočasno ali če se ji zgodi še kaj bolj neprijetnega, so ljudje ozlovoljeni in žalostni. To priča, da se je naše ljudstvo tesno oklenilo našega lista, da ga ceni in z neko tiho ljubeznijo zasleduje njegovo življenje in bitje.

Umevno in naravno, da je vsled tega »Goriška Straža« kamen spotike vsem, ki imajo s slovenskim ljudstvom svoje posebne in postranske namene ter jim njegovo pošteno naročno in globoko versko prepričanje ne prija.

Oglejmo si kratko družbo onih, katerim »Goriška Straža« ter njeno odločno, smoteno in možato delo ne ugaja.

Veliko preglavic in marsikatero sitno uro je povzročil naš list zastopnikom oblasti. Ker oblastniki večkrat nočejo ali ne morejo doumeti našega položaja, zato se zgodi samoposebi, da se roče nespornostim. Toda ni naš namen se spuščati v podrobnosti tega neprijetnega poglavja, zato naj zadostuje.

Ravno tako nimamo namena, da bi se spuščali v debato z malopomembno skupino onih ljudi, ki tvorijo tako zvani slovenski lašizem. Preziramo jih!

Tudi z gospodo, ki prekipeva edinjaštva in slogaštva, a je v resnici le prikriti podpornik nekrščanskega svobodomiselstva, se ne bomo preverkali. Je preveč gostobesedna in neodkritosrčna.

Nimamo tudi namena razglabljati in tožiti o trpljenju, katerega nam pogostoma neopravičeno in brez povišja povzročajo naši sodržavljani italijanske narodnosti. Tozadevno poglavje je tako obširno, da bi lahko napolnili z njim celo »Stražo«, pa bi napisali še le uvod. Tudi je tako bridko, da skoro ne spada v razpoloženje zadnjih pustnih dni. Mesto na udarce in trpkosti, pomislimo raje na dejstvo, da se dobe tudi med italijanskimi sodržavljani odlični položaji in zastavilo, če treba, za nas tudi pošteno svojo besedo.

Odločno besedo pa moremo spregovoriti na naslov slovenskih komunistov. Njihovo pogubno delo na gospodarskem polju smo že osvetlili. Nič manjši škodljivci niso v narodnem oziru. Pribili smo že, kako se niso nikdar postavili v bran, ko so nam narodni nasprotniki odjedali pravičo za pravico ter metali naš jezik in naše ljudi na cesto. Nič čudnega zato, če je ob svojem času ravno iz komunističnih vrst prešlo največ ljudi v snoparski tabor, od katerih se pa sedaj mnogi zopet brez srca vračajo v rdečo mednarodnost. Odkod ta neznačajnost? Komuničem je zgrajen na nezdravih temeljih sebičnost in pohlepnost po telesnih dobrinah. Oni zavračajo načela krščanstva, načela pravičnosti, strpnosti in ljubezni, zato ne poplemeni človeka in ne vstvarja značajev. Narod brez značajev, požrtvovalnih mož pa zlasti v razmerah, v kakršnih živimo mi, ne more vztrajati in vzdržati. Komuničem pomenja zato za našo narodno manjšino narodno in kulturno smrt.

Mi pa hočemo živeti. Kipeče, toplo življenje, ki valovi po žilah našega ljudstva, moramo ohraniti. To je cilj in smoter vsega dela »Goriške Straže« in onih tisočev, ki se je oklepajo. Pridružite se tej armadi vsi, ki hočete sebi in narodu dobro. Naših strnjanih vrst ne bo nihče zmagal!

Kaj se godi po svetu?

Pismo iz Ljubljane.

Ljubljana, dne 18. februarja.

Zadnje volitve v beograjski parlament niso prinesle pravega razčiščenja. Lahko bi rekli, da so vse stranke z izidom volitev nezadovoljne. Če primerjamo sedanje rezultate s številkami prejšnjih volitev, opazimo neko stalnost, neko zakonitost, ki se ji ni menda mogoče ogniti. Slej ko prej je položaj ta: Korošec ima za sabo Slovence, Hrvatje so zbrani okoli Radićeve zastave, siva Pasićeva brada je pa še vedno simbol za Srbe. Pri tem slednjem dejstvu igra svojo vlogo precej tradicija in deloma tudi manjša politična izobrazba srbskega ljudstva.

Tekom zadnje volivne borbe sta že jasno pokazala svoje oblike dva bloka. Blok narodnega sporazuma je združil v sebi slovensko ljudsko stranko, Davidovićeve demokrate, muslimane, Hrvatce, Nemce, srbske zemljoradnike in črnogorske federaliste; na nasprotni strani je pa vihtel kopje Pašić s svojim zvestim opredo Pribičevićem. Slovenec dr. Žerjav je v tej skupini bolj za to, da se firma raztegne vsaj navidez tudi na Slo-

vence; da si lahko ta blok nadevuje ime »narodni«. Ta čudna razdelitev, da so v obeh blokih zastopani vsi trije narodi je nastala že takoj po volitvah leta 1923.

Razvoj notranje politike po volitvah 1. 1923.

Tedaj je bil položaj isti kot danes. Trozvezdje Korošec-Radić-Pašić si razdelilo Jugoslavijo v tri interesna območja. Slovenska ljudska stranka je dobila 1. 1923 za sebe v Sloveniji največ kroglic baš zato, ker je podarjala avtonomistična gesla. Radić je s svojo »mirotvorno in človečansko hrvatsko republiko« kar očaral Hrvatce. Narodno radikalna stranka Srbije je pa že po vsej svoji miselnosti izrazita predstavnica srbstva. Ti slednji niso mogli sami sestaviti vlade in so bili že pripravljeni, da puste Sloveniji samoupravo, če ne bodo slovenski poslanci vedno gonili svoje zahteve o spremembi vidovdanske ustave. Slovenska ljudska stranka pa na ta pogoj ni mogla pristati, ker bi bila potem samouprava vsak čas v nevarnosti, če ne bi bila tudi v ustavi zajamčena. Naravno, da se je slovenski voditelj dr. Korošec začel dogovarjati s Hrvati, ki so zase imeli

ravnodate cilje kot slovenska ljudska stranka. V državnopravnem oziru je Radić imel iste zahteve kakor Slovenec. Sam je izjavil, da ni načeljen republikanec, pač pa ima vedno pred očmi monarhijo po angleškem vzorcu, ker je taka parlamentarna monarhija sposobna za sedanjí socialni razvoj in napredek. Voditelju Hrvatov je šlo le za samoupravo Hrvatske. V istem smislu se je izrazil tudi slovenski voditelj dr. Korošec na shodu ljubljanskih zaupnikov, ko je dejal, da je nam prvo: samostojnost Slovenije v jugoslovanski državi in da pomenita centralizem in nadvlada, najsi bosta v republikanski ali monarhistični posodi, smrt za našo slovensko samobitnost. Ti dve stranki z enakimi načeli sta se torej morali združiti, da priborita Slovincem in Hrvatom samoupravo v skupni jugoslovanski državi. Boj se je pa mogel dobojevati le s parlamentarnimi in zakonitimi sredstvi.

To je spčetka uvidel tudi Radić in je obljubil, da pošlje v zbornico 50 do 60 svojih poslancev. Radikali so bili zdaj prisiljeni, da so se 12. in 13. aprila 1923 vsedli v Zagrebu k pogajanju z radićevci, Slovenci in odposlanci bosanske muslimanske stranke. Radikalna odposlanca predsednik radikalnega kluba Marko Giurić in tajnik kluba dr. Vojislav Janić sta izjavila, da so vse zahteve Slovincem in Hrvatov sprejemljive za 99 odstotkov radikalov. Tako se je podpisal sloviti Markov protokol, v katerem je bilo tudi določeno, da pomaga opozicija radikalni stranki do enotne radikalne vlade. Markov protokol je listina, ki dokazuje, da so radikali priznali tudi Slovence in Hrvatce kot dva samostojna naroda. Istočasno je med dotedanjima zaveznikoma, radikali in demokrate zazijal prepad.

Delo za sporazum se je uspešno nadaljevalo. Izločeni so bili od političnega vpliva razni brezvestni politiki. Zdelo se je, da gre že vse v najlepšem tiru. Tedaj začne Radić grometi proti Srbom in ukaže svojim poslancem, naj ostanejo doma. Opozicija v parlamentu je bila oslabiljena. Vendar se ji je posrečilo, da je poleti 1. 1924 prišla za dva meseca na krmljo, ker se je Radić pustil pregovoriti, da je poslal v Beograd del svojih poslancev. Davidovićeve vlada je otvorila svoje delovanje z geslom: sporazum med vsemi tremi narodi. Naznaila je tudi, da hoče predložiti narodni skupščini zakonski načrt proti korupciji. Na sodno klop bi morali sedeti nekateri ugledni radikalni prvaki. To je zadelo nasprotnike sporazuma v živo. Iskali so povoda, da bi se zopet dokopali do vlade. To jim je Štefan Radić kar v roke potisnil. S svojimi nepolitičnimi izjavami proti armadi, kralju in Srbom je odbil od sebe javno mnenje in se zameril posebno Srbom. Kralj je sprejel ostavko vojnega ministra generala Hadžića. Kmalu nato je padla Davidovićeve vlada in Pašić je zopet zasedel ministerski stol. Podpiral ga je Svetozar Pribičević, ki je izstopil s par poslanci iz jugoslovanske demokratske stranke in si osnoval samostojno demokratsko stranko.

Prva skrb nove vlade je bila, kako se otresti opozicije. Če se položaj nič ne izpremeni v prid vladnim strankam, se opozicija še bolj strne. Radić pride z vsemi poslanci v zbornico in vlada mora podati ostavko. Treba je bilo razpisati nove volitve. Radikali in samostojni demokrate so upali, da bodo njihovi nasprotniki po volitvah oslabiljeni, sami pa bodo lahko nemo-teno dalje vladali.

Slabi računi.

Ta račun se pa vladnim strankam ni kaj pridal obnesel. Male strančice, ki so postavljale svoje skrinjice, so le pripomogle velikim pokrajinskim strankam do moči. V Sloveniji je slovenska ljudska stranka dokazala, da ima trden kader.

Slovensko razumništvo je glasovalo zanjo in ji izročilo zastopstvo Ljubljane, slovenske prestolice, ki ni bila do 8. februarja t. l. še nikdar v rokah slovenske ljudske stranke. Ljubljana bo pa imela tudi sebe vrednega zastopnika, ker bo prepustil dr. Korošec mandat namestniku Franu Terseglavu. Ne more se pa tudi zanikati uspeha samostojnih demokratov.

V Ljubljani sami so se čudili nad lastnim uspehom demokrati ravno tako, kakor pristaši ljudske stranke. To je znak, da so se volivci odločili in pristopili k izrazitim strankam. In ta znak je razveselje, ker bodo odpadli sčasoma oni mali jezički na tehtnicah, ki so včasih tako usodno odločevali v političnem življenju.

Vendar je malce sumljivo, da je med komunističnimi delavci na Jese-nicah dobil Žerjav toliko glasov, komunisti pa tako malo. Taki sumljivi vzgledi so pa v Bosni in južni Srbiji še bolj na dnevnem redu kot pri nas. Pa ti se bodo kmalu razjasnili.

Volivne komisije se trudijo s preštevanjem kroglic že dva tedna, a še niso na jasnem, kdo je zmagal. To tudi vzbuja marsikako sumnjo. Notranje ministrstvo celo objavlja, da je opozicijski blok dobil nad 300.000 glasov več kot vladni. Ima pa vseeno 11 poslancev manj. Vladna večina je pa kljub vsemu temu tako pičla, da bi se v kaki zapadnoevropski državi taka vlada niti ne upala sama prevzeti vodstva države. Da je Radić v zaporu ne pomeni veliko, ker so se tudi Hrvatje otresli češčenja ene osebe, pač pa vztrajajo pri smernicah, ki jih je v glavnem začrtal Radić.

Vsakomur, ki nepristransko motri politični vrvež v Jugoslaviji je pa jasno le eno: naj se volitve ponavljajo kolikorkrat hočejo, položaj bo ostal vedno neizpremenjen, ker ljudstvo hoče samoupravo, hoče ohraniti svojo narodno samobitnost, dedščino svojih očetov. Od te trdne volje ga ne premaknejo nikaki volivni manevri. Treba je sporazuma med brati, da se ne ponovi stara zgodovinska usoda slovanskih narodov, tista usoda pred katero je svaril svoje sinove silni Samo na smrtni postelji.

* *

Boj za albanski petroleje.

Ni še dolgo odkar so se zmede v Albaniji nekoliko uredile. Ko se je dvignila zavesa, se je prav lepo pokazalo, kdo je bil skrit za kulisami in kdo je zapeljal Albanijo v nove nemire in boje. Fan Noli, prejšnji albanski min. predsednik, je bil velik prijatelj Italije. Vstaški vodja in sedanjí predsednik albanske republike Ahmed beg Zogu je bil pa ljubljene Jugoslavije. Navdušenje enih in drugih za Albanijo pa ni izviralo iz gola usmiljenja do nesrečne dežele, ampak iz dobičarskih težni inozemskih kapitalističnih družb. Te so bile tista sila, ki je nastavljal ali odstavljala albanske poglavarje. Za gospodarsko izkoriščanje Albanskih petrolejskih vrelcev sta se poganjali dve stranki. Angleško-jugoslovanska na eni strani in ameriško-italijanska na drugi strani. Ko je dobil Ahmed beg Zogu moč v roke, je dobila prva družba, Anglo-Persian Company, pravico do petrolejskih vrelcev. Takoj je planila

pokoncu druga kapitalistična družba, nji načelu Standard Oil Company, in odločno ugovarjala proti temu, da se je albanska vlada odločila za Angleže.

Italijani pa poudarjajo, da imajo že od l. 1913 nekako pravico do izrabljanja petrolejskih vrelcev. Takrat je sklenila ital. vlada z Albanci pogodbo, da sme odkrivati nove petrolejske vi-re. Pravijo, da so Angleži tako pogodbo sklenili šele osem let kasneje, torej so bili oni prvi in se sedaj čutijo močno prizadete. Pri tem seveda mislijo na svoj žep. Angleži se pa kar nič ne

zmenijo za take ugovore, ker imajo pred očmi svoj stalni cilj, kako bodo nadvladali Ameriko v petrolejskem boju. Računajo, da bodo ameriški vrelci kmalu izčrpani; med tem si pa morajo Angleži zagotoviti nove vi-re, če hočejo prisiliti Ameriko, da odneha v strastni gospodarski tekmi, ki je zažarela med tema najmočnejšima trgovcema sveta.

Ni izključeno, da se bodo boji na Balkanu znova započeli, da bodo balkanski narodi zopet krvaveli zaradi tujih koristi.

ne prejeli lista, naj takoj pišejo na upravo »Čolniča«, Via Mameli 5. Gorica, da list naroče. »Naš Čolnič« stane za celo leto 6 lir. — Dopise je treba poslati uredništvu, Corso Verdi 37. Gorica, najkasneje do 15ega vsakega meseca.

»Poslednji mož«,

pride na pustni torek ob 8. uri v dvorano Verdi (passaggio Edling). »Mladikarji« so ga povabili, da se zadnjič pokaže pred pustom predno se gre štirideset dni pustit v puščavo.

Vstopnina po 2, 3, 4, 5 in 7 lir. Predprodaja vstopnic v Katoliški knjigarni v Gorici.

Občni zbor.

društva »Skalnica« v Gorici bo v nedeljo dne 22. t. m. ob 4. pop. v društvenih prostorih ulica Mameli 5.

Ne smejo nositi orožje.

V Jugoslaviji žive pripadniki sekte nazarencov, ki po predpisih svoje vere ne smejo uporabljati orožja. Verni nazarenci se zato tudi branijo položiti prisego pri vojaških naborih. Vojaška oblastva radi tega te ljudi zapirajo. Sedaj jih že preko 900 vzdihuje v ječah. Da bi vsi ljudje postali nazarenci bi vsaj svetovnega klanja več ne bilo.

Borba za svobodo tiska.

Tekom volivne borbe v Jugoslaviji je vlada po vzorcu nekih zapadnoevropskih držav začela preganjati časnikarje in njej nasprotne liste. Jugoslovansko novinarsko združenje se je z vso silo postavilo po robu takim nazadnjaškim odredbam. Podpirale so ta boj tudi organizacije stavcev. To je nagnilo notranjega ministra v Beogradu, da je dejal odposlancem časnikarjev, da bodo prenehala preganjanja časnikarjev, ki vršijo svoj poklic čestokrat v najtežjih razmerah. Tudi divjanje proti listom se bo ustavilo. Tako je rekel gospod minister; če se bo to tudi zgodilo, bomo povedali.

Se še ni odločil.

Pred časom je razveselila vse ljudi, ki pošteno delajo za svetovni mir, novica, da misli Amerika priznati rusko sovjetsko državo. To bi dosti pripomoglo, da bi se nevarnost novih morij odstranila. Ameriški predsednik Coolidge (izg. Kulidž) je pa izjavil novinarjem, da se še ni za to odločil. Ameriškim kapitalistom se pač še ne zdi ugoden čas za to.

»Beli jelen« v Italiji.

Ni še dolgo od tega, ko se je dosti govorilo in še več pisalo po vsem evropskem časopisju o znamenitem indijanskem poglavarju nazvanem »beli jelen«. Lepi in postavni poglavar se je povsod prikupil, kamor je prišel; k temu so tudi precej pripomogle prav knežje napitnine, ki jih je pušchal po hotelih. V Italiji so ga sprejemali državniki in diplomatje. Končno se je še zaročil z neko bogato in plemenito

taško gospodično iz Furlanije. »Beli jelen«, ki je imel tudi doktorski naslov, bi še nadalje predstavljal po evropskih prestolicah rudeče plemo, da ga ni policija razkrinkala kot navadnega sleparja. Piše se Artur La Plante in je iz Amerike. Kot mlad fant je po ulicah prodajal razna zdravilna zelišča. Zdaj je pa njegovega kneštva konec.

Prepotrebna šola.

V Zagrebu bodo odprli šolo za socialno zdravstvo. Precej je k temu pripomogel znani ameriški bogataš Rockefeller.

Ob ravkah nesrečnih žrtev.

V sredo so nesli pokopat mrtve rudarje, ki so bili zasuti pri zadnjič opisani rudniški nesreči v Porurju. Čez petdeset tisoč ljudi je v črnih oblekah stopalo za ravniki nesrečnih rudarjev. Žene in otroci, ki so zgubili svoje reditelje so plakali tako pretresljivo, da so morale godbe nehati z žalnimi koračnicami. Grozna povestnica o trpinah, ki se mučijo sto in sto metrov pod zemljo večinoma za tuj žep, je zopet za en list večja...

Nesrečna Bolgarija.

Menda je ni države v Evropi, kjer bi se politični nasprotniki med seboj tako streljali kot v Bolgariji. Komunisti napadajo pristaše Cankove vlade, ti jim pa vračajo šilo za ognjilo. Ker so komunisti ubili uglednega člana meščanske stranke dr. Mileva, je padla glava poslanca Strazi-mirova, vodje bolgarskih komunistov. V zapadni Bolgariji so se začeli streljati kar na čez. Vse to bi pa bilo nesrečnemu bolgarskemu narodu prihranjeno, če bi mogel v bratski vzajemnosti zgraditi s Slovenci, Srbi in Hrvati skupen dom.

Miroljubnost »rdečih« generalov.

Novi ruski vojni komisar (vojni minister) Frunze je predlagal, naj se zniža število rdeče armade. Boljševiki grmijo proti oboroževanju kapitalističnih držav, a sami niso nič boljši.

Pariški sodniki v zadregi.

Zadnjič smo poročali, kako je poljska igralka Uminska iz usmiljenja ustrelila svojega neozdravljivo bolnega zaročenca. Sodniki so jo ob splošnem pritrujevanju navzočega občinstva oprostili vsake krivde. Začetkom tega tedna je pa v Parizu šivilja Virginija Levassor ustrelila svojo štirinajstletno sestro, ki ni mogla ne ozdraviti ne umreti. To je storila, ker ni mogla več prenašati njenih muk in je že tudi beda trkala na vrata. Slučaj je torej isti kot zgoraj. Vsa pariška javnost pričakuje, kako se bodo pa v tem slučaju sodniki odločili.

Čehi uče!

Socialna politika v čehoslovaški državi bi morala služiti drugim za vzgled; tako je napredna. Ko so spre-

DNEVNE VESTI

Sedemdesetletnico svojega rojstva.

je praznoval zadnjo sredo zagrebški nadškof dr. Ante Bauer. Najvišji cerkveni dostojanstvenik Jugoslavije se je od priprostega kmečkega sina povzpел do sedanjega mesta. Svoječasno se je nekoliko udejstvoval tudi na političnem polju, toda bolj se je odlikoval kot filozof in književnik. Kot cerkveni knez se pa bavi večinoma s cerkvenimi vprašanji. Želimo mu tudi mi kot dobremu in požrtvovalnemu Jugoslovancu še mnogo zdravih in čvrstih let.

Odlikovanje

in prvo nagrado v znesku 500 dinarjev je dobil od artističnega vodstva v Ljubljani *Vinko Vodopivec*, naš priznani goriški skladatelj, za svojo domorodno skladbo »Noč na Adriji«, prirejeno za 5 glasni mešani zbor. Drugo nagrado je dobil g. p. H. Sattner, tretjo g. Vogrič. Priznalo se je s tem g. skladatelju Vodopivcu za služeno odlikovanje. Njegove, res v narodnem duhu zložene umetne skladbe razume in ljubi ne samo izobraženi svet, ampak tudi naše preprosto ljudstvo. Vse tri pesmi izidejo v prih. »Pevcu«, ki se narača v Ljubljani, Ljudski dom za 10 lir! G. skladatelju naše najiskrenejše čestitke!

Izseljencem v Severno Ameriko!

Izseljenci, ki imajo dovoljenje za izselitev v Severno Ameriko (Združene države), smejo odpotovati vsak čas s parniki, ki so jim bili določeni. Za tekoče leto je pa od ameriške vlade določeni odstotek italijanskih izseljencev že izčrpan in se do 1. julija t. l. ne sprejemajo nobene prošnje za potno dovoljenje.

Sladko je maščevanje...

Komunistično »Delo« prav surovo napada poslanca Besednjaka in mu očita, da je podpornik kapitalizma. Pred nekaj dnevi je poslanec dr. Besednjak posredoval pri goriški kvesturi, naj izpusti iz ječe inženirja Gustinčiča, vodilo slovenskih komunistov, ki so ga orožniki zaprli, ker ni imel dokumentov v redu.

Lucko išče dekle.

Spisal Peter Rossegger. - Podomačil Zagorski. (Dalje.)

Takole neumno praševanje! Lucijan se je kačil nad bedasto besedo, ampak zdaj in prav pri tej mu ne pride nič zmagetnega na jezik. To se pravi, bi mu že prišlo, ampak če ga naseče, kot so ga druge nasekale! Ne, raje počaka na krčmo in muziko. Ampak vso reč bo pa že danes napeljal.

»Danes želiš kaj od mene, dekle?« je rekel in je izpustil oblič.

»To je gotovo,« je odgovorila, »sicer ne bi bila prišla. Naš oče te lepo prosi, da bi nam napravil križ.«

»Križ? Kdo je pa spet umrl?«

»Tega ne, umrl ni nihče,« se je smejala, »in mrtvaškega križa ne, — ne, zato že nisem tu. Rabili bi križ za skledo žganecv. H žgancem tako hudo radi jemo kislo mleko. Ti tudi?«

»Ampak še presneto rad, Tončka.«

»Torej boš pa vedel, da je treba takega lesenega križa, ki ga postavimo na veliko skledo mleka, zato, da na križ lahko denemo skledo z žganci, in

Čudno računstvo.

Štirinajst dni je že preteklo od državnozbornskih volitev v Jugoslaviji, pa še ne vedo, kdo je izvoljen. Najlepša je pa ta, da so dobile po poročilih iz notranjega ministrstva stranke, ki so proti Pašiču, Pribečeviću in Žerjavu 300.000 glasov več kakor vladne stranke, a 11 poslancev manj. E, kdor ima škarje in platno...

Za enotno delavsko fronto.

Večina italijanskih organiziranih delavcev je združena v Glavni zvezi dela. V tej Zvezi, ki šteje okoli 900 tisoč članov, so združeni delavci socialističnega mišljenja in komunisti. Komunistov je 15 od sto. Komunisti so započeli oster in surov boj proti socialistični večini. Na strokovnem kongresu v Milanu so delavci sklenili, da mora biti konec razdiralnemu delu komunistov. Izključili so iz Zveze tri glavne komunistične razdiralce, med njimi tržaškega prvaka Jurago. Delavci so silno ogorčeno žigosali rušilce enotne delavske fronte. Le neznatna skupina članov se je postavila za komuniste. Pokazalo se je, da so komunisti s svojim otročjim in srboritim napadanjem delavske organizacije izgubili mnogo pristašev med delavstvom.

Februarska številka

»Našega čolniča«

izide v pondeljek. Vsakdo jo bo čital z veseljem, ker ima poleg zelo primernih člankov tudi lepe slike. Vsebinske je naslednje: Očetovski opomin, Pomenki (Sosedje, Na obisku. Slike iz soseske, Temni oblaki). Nove stee, Nekaj misli o naših društvih, Večerna šola, Mrvice, Dekliška greda, Dijaški vestnik, Petje, Telovadba in Poročila iz društev. Poleg navodil o prosvetnem delu, katerega list v glavnem zastopa, najdeš v njem članke socialne in verskovzgojne vsebine.

Opozorjamo vse čitatelje in čitateljice, da je uprava »Čolniča« poslala februarsko številko le onim, ki so plačali naročnino, oziroma poslali izjavo, da se narače na list, čeprav ga takoj ne morejo plačati. Drugi, ki bi

da tako vsak, ki pri mizi sedi, lahko seže z žlico v mleko ali pa v žgance, kot se mu zljubi.

»Da seže lahko v mleko in v žgance,« je ponovil Lucijan, »ej seveda, da vem to.«

»In nam boš napravil ta križ?«

»Napravil ga bom,« je dejal in je postavil desko v pošev, da je mogel izgladiti tudi zobove. Ali ne bi za hip sedla, dekle?«

»Misliš, naj bi čakala na križ?«

»Če že tega ravno nočeš, vsaj malce pomenil bi se rad s tabo.«

»Fako?« je dejala Tončka in je gledala na njegovo delo. »Tale deska... iz kakšnega lesa je?«

»To je jelovina,« je odgovoril Lucijan, »kaj pa, Tončka, ali rada piješ vroče vino?«

»Kako pa, da prideš zdaj na vroče vino? Radi kislega mleka rabimo lesen križ.«

»Da, prav, zavoljo mleka,« je dejal fant in je pri sebi mislil: Ne gre! Zdal bom pa kar po sredi naravnost zavrtal. In je znil: »Kaj pa meni, Tončka, ali ne bi rada šla iz hiše?«

»O ti moj Bog,« se je smejala, »rada bi vedela kam!«

»Kar h meni sem!«

»Ali bi me potreboval?« se je glasilo poredno prašanje.

Lucijan je meril desko z metrom in je od nje z rasketajočo žago odrezal kos.

»Bi mi že bila prav,« je rekel, ampak ona v šumu besede ni slišala. Gledala je desko in je prašala:

»Kako dolga pa mora biti?«

»Pet čevljev in tri palce« je odgovoril. — »In misliš, da bi se midva ne razumela?«

»O ti, zdaj sem pa jezna, moj ljubil!« je zaklicala s smehom, pa je resneje dostavila: »Ne, žaliti ne bi marala koga, če —«

»Če?«

»Če bi si ga že izbrala.«

»In ne bi si hotela izbrati morda kakega mizarja?«

Molčala je prestrašena.

»Ali bi ga rada imela, Tončka?«

Molčala je. Tudi on ni dvignil oči, ampak je zdaj zrezoval ozko deščico na šest voglov.

»Kaj praviš na to?« je spet prašal, toda vedno ne da bi jo pogledal.

Tončka je z robom predpasnika brisala naslon stolice, ki pa ni bil prav nič prašen.

»Kaj praviš na to?«

»In,« je dahnila s plamenečimi lici, »ali bi bilo mizarju zares?«

»Za špas mi zdaj ne gre,« je rekel in delal dalje.

Gledala ga je en hipček molče in je potem, da skrije tesnobo, prašala:

»Vintla, kajne, vintla bo to?«

»Se razume, jaz bi že rad bil dober s tabo,« je rekel.

»Mogla bi se ti zdeti prelahka,« je prinesla pomislek, »jaz sem le kmečko dekle gori na hribu.«

»Jaz sem pa mizar v dolini,« je odvrnil Lucijan, medtem ko je s svedrom vrtal nekaj lukeni v deskin rob.

Črez čas je Tončka spet prašala: »Tu bodo žeblje zabili?«

»Tu bodo zdaj žeblje zabili,« je odgovoril fant. »In v dolini je lepo. Prav potrpežljiva bi bila eden z drugim.«

»Ampak ne!« je zaklicala dekle in je poskočila s stolice, »kakšna norica sem vendar! Tu se zasedim in doma čakajo prašički name. Ker jaz jih pitam, prašičke.« (Konec prihodnjič.)

jeli zakon o delavskem zavarovanju, so začeli misliti tudi na zavarovanje poljedelcev. Vsak poljedelec, ki je star nad štirideset let in je za delo nesposoben bo dobival podporo. Pri nas in drugod pa hoče gosposka, naj kmet le plačuje.

Terjate napram Avstriji.

Tiskovine za prošnje se dobijo v »Katoliški knjigarni« po 10 stotink komad.

Francija se pogreza.

V bavarskem učenjaškem društvu je predaval profesor Schmidt o čudnem pojavu, ki ga opaža na zapadno-francoski obali. Obal se pogreza v morje. Ob robu Pirenej se je pogreznila tekom tridesetih let sicer le za 30 centimetrov, ob francosko-belgijski meji pa že kar za 1 meter. Čez par desetletij bodo morali tukaj že graditi nasipe, da bodo zajezili morske valove. Na severnem koncu Evrope se pa stvar obrne. Obal se dviga iz morja. To spravljajo učenjaki v zvezo z ledeniki, češ da se je skandinavski polotok osvobodil ogromnega pritiska, ko se je led stajal.

„Jokati morem, pomagati ne!“

Tako je vzkliknil znani angleški publicist in prijatelj Jugoslovanov Seeton Watson, ko je predaval v Ameriki o razmerah v Jugoslaviji. Dal Bog, da bi ne bile te besede tako bridko resnične kakor so in da bi kmalu postala domovina vseh štirih južnoslovanskih narodov močnejša in močnejša.

Že mislijo na vojno.

V Londonu so začeli graditi na več krajih podzemne rove kot zavetišča pred bombami iz zrakoplovov. Dokler ne bo zopet izbruhnila vojna jih bodo uporabljali kot garaže za avtomobile.

Priporočljiv uradnik.

V nekem mestu na Siciliji so že dalj časa opazovali, kako tamošnji dvaindvajsetletni poštni uradnik Tirono kavalirsko živi. Uradna revizija je dognala, da je prav lahko razsipal, ker je poneveril nad 200.000 lir.

Nesreča pri pevski vaji.

V torek se je v Mantovi dogodila velika nesreča. Dijaki neke srednje šole so se pripravljali za koncert. Vaje so imeli v stanovanju učiteljice petja. Ko se je v torek zbralo kot običajno štirideset pevcev in pevk k vaji, se je nenadoma udril strop in pokopal pod seboj vse dijake. Iz ruševin so izvlekli trideset več ali manj ranjenih fantov.

V Franciji teče kri.

Herriot, francoski ministerski predsednik, je s svojim svobodomiselnostvom prikladal kri francoskih katoličanov nad državo. Proti prelomu vseh zvez s papežem se vršijo številna protestna zborovanja po vseh krajih države. Zveza za obrambo vere, ki jo vodi slavn general Kastelno, je sklicala za torek protestno zborovanje v južno - francoskem mestu Marselju. Svobodomiselnim vladnim krogom pa niso nič kaj všeč ugovori katoličanov, zato so začeli razganjati taka zborovanja s silo. Pri omenjenem shodu se je zbralo čez štiri tisoč ljudi; ravno je general Kastelno, ki je v svetovni vojni s svojimi polki zadržal nemški naval, končal svoj protestni govor, kar udere na zborovališče množica komunistov in socialdemokratov in začne udrihati z gorjačami po zborovalcih. Padali so tudi strelji. Nad 100 oseb je ranjenih, dve sta mrtvi. Iz drugih krajev Francije prihajajo tudi slična poročila.

kongresistov, prehoda vojaštva itd. s posebnim ozirom na sprejem N. K. V. vojvodinje d'Aosta L 1000.— iz točke nepredvideni stroški.

Istega dne je sklenil, naj se ustanovi v Idriji »potovalni poučni urad za poljedelstvo«. Z ozirom na soglasen sklep županov idrijskega okraja z dne 29.-8. l. l., da naj se ta urad za naš okraj ustanovi, se vpiše v proračun svota L 2.500.— in sicer iz večjega dohodka direktnih davkov.

Istega dne je vpisal v proračun svoto L 500.— za poravnavo osebne dohodnine stalnih občinskih uslužbencev in sicer tudi iz višjega dohodka direktnih davkov.

7. oktobra l. l. je sklenil odpustiti iz službe delovodjo Antona Vončina, češ, da njegovega dela ne potrebuje več. Ta sklep je bil oprt na odredbo kr. podprefektore v Idriji št. 1211 z dne 22. 8. l. l., s katero je bila pozvana tukajšnja občinska uprava, da likvidira občinsko ekonomijo, katere je bila ustanovljena leta 1917., ker ta naprava ni koristna mestni občini. Ves material in konji naj se v najkrajšem času razproda.

25. oktobra l. l.: na večkrat izraženo željo rudarjev, da bi bili oproščeni doklade na osebno dohodnino za leto 1923, za občino in za okrajni šolski svet,

ker gre za čez 150.000.— L., katerih bi delavci ne plačali, ako bi jim bila odmerjena davščina na premično bogastvo, uvedena v starih pokrajinah.

ker je bila avstrijska osebna dohodnina odmerjena od K 1.600.—, medtem ko pomeni danes L. 1.600.— dosti manj, ker je denar manj vreden,

ker občina ni nikdar računala na ta denar, ker je bila ta doklada odmerjena od deželne odbora,

ker je okrajni šolski svet zaključil svoje poslovanje jako aktivno, tako da pričakuje občina vse potrebno kritje za ureditev ljudskega šolstva od istega, potem ko se je komisar zagotovil, da meščanstvo, ki je že plačalo ta davek, ne bo proti temu protestiralo in

z ozirom na pravičnost napram najbolj obremenjenemu sloju (delavstvu)

je sklenil,

da se odpove v prid delavstvu kr. rudnika svoti L. 78.677,85 in

da se odpove v prid istemu delavstvu enaki svoti na dokladi za okrajni šolski svet, katere bi bila morala sedaj pripasti občini.

Prihodnjič nadaljujemo.

Gradba Gasilnega doma.

V četrtek dne 12. t. m. se je podal mestni komisar kav. Angelleli osebno v Gorico, da izposluje vse potrebno, da se čim preje lahko prične z gradbo »gasilnega doma«.

Listnica Kmetško - delavske zveze in političnega društva »Edinosti« v Gorici.

1. Červ Franc Ponikve št. 55: Vaša prošnja za pokojnino je ugodno rešena.

2. Gusič Peter Podgora 124: Ugodni načrt za Vašo pokojnino se nahaja pri likvidacijskem odboru pod št. 3093.

3. Kebar Franc Šempeter: Zglasite se radi Vaše pokojnine v tajništvo.

4. Rovšek Neža Modrej: Yaša pokojnina bo mogoče ugodno rešena. Rekurz se nahaja pri Corte dei Conte, ki je zahtevala tozadevne dokumente od vojnega ministerstva. Če ne dobite v teku enega meseca odgovora, sporočite nam, da bomo iznova posredovali.

5. Bazina Jakob Livek: Vašo prošnjo je generalna komisija za pokojnine izročila državnemu zavarovalnemu zavodu v Rimu. Treba bo za ugodno rešitev Vaše prošnje tam posredovati. Sporočite nam prav točno vse podatke, kako in kdaj je prišlo do nesreče.

6. Petejan Štefan Podgora 109: Vaša pokojninska prošnja je ugodno rešena pod št. 713.

7. Debenjak Neža Gorica Rabatta 11: Vaša pokojninska prošnja je ugodno rešena z 12. I. 1925. pod št. 659.

8. Bizjak Marija Šempeter 294: Vaša pokojninska prošnja je ugodno rešena pod št. 648.

9. Slokar Marija Lokavec 216: Tudi Vaša prošnja je ugodno rešena pod št. 557.

10. G. F. Grahovc: V Vaši zadevi bo tajništvo posredovalo; poslati pa morate natančne podatke glede Vaše službe in bolezni.

11. Križaj Helena Senožec: Vam se bo v kratkem znova izplačevala pokojnina.

12. Petrič Josip ag.: Vi morate prijaviti svojo terjatev na službenih zastankih pred 3. nov. 1918. na sledeči naslov: Ufficio di verifica e compensazione, Sezione autonoma in Trieste in sicer najpozneje do 24. aprila 1925. Tako nam sporoča generalni finančni načelnik v Rimu.

13. Ln. Bošt. Jelšane Istra: Vaše pismo je tajništvo prejelo. Vse je v redu, samo podatki glede službenih let za Vas in tovariše: J. Š.; U. M. in Sat. J. manjkajo. Pošljite nam jih čimprej.

14. Jagnik Franc Šmogori Matulje: Pismo prejeli. Morate nam pa še poslati podatke o službenih letih.

15. Černigoj L. Kobarid: Pošljite nam dotični dekret, ki ste ga prejeli. Potem bomo mogli šele posredovati v Vaši zadevi.

16. F. Kr. Volče: Morate nekoliko počakati. Saj veste, da je križ z oblastvi.

17. Ž. J. Slap: Davčni rekurz smo odpisali po pošti.

18. M. Carli Cerkno: Pošljite nam točne podatke: a) pri katerem polku je služil Vaš mož in ime njegovo; b) kdaj ste vložili prvo prošnjo; c) število, imena in rojstna leta mladoletnih otrok. Če ste pa vložili prošnjo šele 4. 10. 1924. — ni nobene pomoči.

Tajništvo.

Listnica upravnistva.

V. V., Lom: Ker je dopis brez podpisa, ga ne moremo priobčiti; tudi je preveč osebno.

1. P. Karl Vel. U.: Do danes še niso imenovani kr. komisariji, ki bodo vodili delitev obč. zemljišč. Morate potrpeti. Naš list bo dal pravočasno vsa potrebna navodila.

2. A. K. Budanje: Odpisali se bodo zastanki samo na bivšem avstrijskem zemljiškem davku. Italijanski zemljiški davek (imposta sui terreni) in zemljiškodohodninski davek pa ostaneta še vedno v veljavi.

3. R. V. Tolmin: Vprašanje še ni rešeno.

4. R. M. Volče: Sporočite tajništvu Kmetško delavske zveze v Gorici sledeče: a) kdaj ste vložili prošnjo in kam, b) pri kakem polku je služil sin, kdaj in kje je umrl oziroma padel, njegovo ime; c) natančen naslov očeta in matere in rojstvo.

II. vprašanje: če morete sami z lastnimi sredstvi obnoviti hišo Vam ni treba prositi za predujmo.

III. vprašanje: vojna odškodnina se na sploh sramotno nizko izplačuje.

IV. vprašanje: od podjetja, ki pobira vojni material, imate pravico zahtevati odškodnino.

5. A. F. Ložice: Vaše vprašanje je zelo težko pravno vprašanje. Moramo ga proučiti in odgovorimo pismeno. Zadevo smo izročili tajništvu Kmetško-delavske zveze.

Naznaniilo.

Podpisani nisem odgovoren za nikake stroške, ki bi jih morebiti napravil moj sin Ivan Gregorčič, — čevljar, nizke postave star 21 let, brez desne pesti.

Zapustil je domačo hišo 9. t. m. brez vsakega najmanjšega vzroka.

Jakob Gregorčič
Krn št. 10 p. Kobarid.

Zaloga za stavbarstvo v Gorici. Via Carducci - - Telefon 240

Prva goriška zaloga stavbnega in sorodnega materiala.

Zastopstvo domačih in inozemskih tvrdk. Cement, apno, vsakovrstna opeka, cementni kvadrati za podove, enaki iz ceramike, marmorja in beneškega kamna, marmornate ploščice, litosil, parket, žaluzije na ovoj tvrdke KOMAREK iz Monakovega.

Cevi iz litega in kovanega železa, solidne potrebščine za vsakršno industrijo in pečarje, ploščice za qbloge sten domače in inozemske, predmeti za higijenične naprave v ceramiki in v porcelanjenem železju, katramirana lepenka KOMEROFING, lesni cement, asfalt, nepremočljivi predmeti, žične mreže. Lastna izdelava vsakovrstnih umetnih marmorjev, belih in pisanih, kocke za mozaške, mlinski kamni domači in inozemski.

CENE BREZ KONKURENCE.

Kaj je novega na deželi?

Iz Kanala.

Kakor drugod je tudi na kanalski sodniji izvršena glede osebja temeljita sprememba. Dobili smo nove sodnike in novega »cancelliere« po imenu Kragelj. Glede sodnikov se ne moremo pritoževati radi njihovega obveščanja s strankami; res je, da nista zmožna jezika, ki ga govorijo od prvega do zadnjega vsi prebivalci, spadajoči v območje tega sodišča, toda tega nista kriva ona, marveč oni, ki jih je sem poslal. Vse drugače pa g. »cancelliere«. Ta šikanira stranke tako, da si moramo prizadeti iskati pomoči na pristojnem mestu. V ta namen se obračamo z uljudno prošnjo do gosp. voditelja, ki si je s svojim uljudnim in razmere vpoštevajočim ravnanjem s strankami pridobil splošne simpatije, da malo premoti delovanje svojih podrejenih uradnikov - Krageljnov. S svojimi šikanami kvarijo ti ugled, katerega si je pridobilo ostalo uradništvo.

Komen.

V nedeljo 22. t. m. priredi komenska mladina krasno pustno zabavo v Žigonovi dvorani. Nihče naj ne zamudi prilike pošteno se nasmejati in razvedriti. Na sporedu so raznovrstne pevske, tamburaške točke, kuplet in razne veseloigre. Vsem okoličanom kliče komenska mladina: na svidenje!

Gor. Cerovo.

Pred dobrim mesecem se je med tukajšnjimi bratanci Nikavčič dogodil mal incident. Posledica je bila, da je prišel k nam gosp. podprefekt in še razni drugi gospodje in nekdo je napisal v »Piccolo« kar dve koloni, v katerih se je med drugim čitalo, da je bil to političen zločin. Vsled tega je prišlo povelje od maršala iz Koiskega, da morajo biti za nedolgo čas vse krčme zaprte že ob 6ih zvečer. Ker pa imajo v dol. koncu karabinerji par benjaminčkov, so tem dovolili, da smejo na tamošnji krčmi plesati. In res se vrši skoraj vsako nedeljo tam »ballo«, ki obira plesoželjnimi skromni tedenski za-

služek; pa tudi pije se tam menda pozno ponoči, makari do jutra. Druge krčme se pa seveda držijo povelja. V nedeljo je »konzorcij« vabil mladino z listki na ples in od fantov pobiral po 5 lir, od deklet po 2. In naša mladina je pridno znašala lirce v to »hranilnico«, ki bo pa gotovo falirala, kakor tudi oni, ki imajo opravka s tem »kšeftom«. Čas bi že bil, da bi se treznejša mladina in pametni možje malce pokazali, da znajo tudi kaj pametnejšega, posebno v tem letu, ki naj bo sveto tudi za nas. Marsikaj se je po vojni obnovilo. Le naša častitljiva »Čitalnica« še leži pod razvalinami svetovnih dogodkov. V časopisju čitamo iz raznih strani poročila, da obnavljajo stara in ustanavljajo nova društva, le pri nas ni sposobnih ljudi, ki bi vodili društvo. Nehote mi prihaja pred dušo kritica one pesmi: »Pridi, naša zvezda, pridi, jasne vpri v nas oči!« Le malo složnosti in dobre volje in doseglji bi krasne moralne, pa materialne uspehe!

V to pomozi Bog i sreča junaška!

Srpenica.

Tukajšnje »Bralno društvo« se z vsemi silami brani — spanja! Le s težavo gre naprej. Najboljši sotrudniki in člani so nas zapustili in odšli v Francijo in Belgijo s trebihom za kruhom. Od nekdanjega močnega moškega zbora nas je ostalo le še par — rezervistov. Za pustno nedeljo smo namenili eno prireditev. Opustiti smo pa morali vse vsled preštevilnih plesov, ki sledijo že od novega leta sem v bližnji in daljni okolici, in bodo dosegli višek na »debelenco«. Kdaj se bomo spametovali?

Idrijske novice.

Sklepi z veljavnostjo svetovalstvenih sej občinskega komisarja, generala Castellazzi-ja.

(Nadaljevanje.)

10. septembra l. l.: v proračun se uvede za sprejem visokih osebnosti,

Preselitev.

Tvrška Ivan Kacin, tvornica harmonijev, cerkvenih orgelj, zaloga raznih godal na strune, se je preselila v lastne prostore Piazza Nicolo Tomaseo (prej Placuta) št. 29.

Darovi.

Za Alojzijeve: G. Valentinčič Josip, pek v Raštelu, ob srebrni poroki L 50.—; g. Franc Gorkič iz Vrtojbe ob 40 letnici družinskega življenja L 25; g. Terezija Pavlin iz Vrtojbe L 1.—. Vsem Bog stotero povrni!

GOSPODARSTVO.**Kako boš prijavil terjatev napram Avstriji?**

Z ozirom na pojasnila v zadnji številki priobčujemo še naslednji vzorec za prijavo:

*All'onorevole R. Prefettura
(Sezione Trattato di Pace)*

Trieste.

Reclamo di

n. pr. Humar Francesco di, fu Giovanni

per l'accertamento e la liquidazione del credito di Corone austriache. n. pr. 1000 che egli dichiara di avere verso l'Erario austriaco.

Il sottoscritto

*nato a residente a
e pertinente a cittadino italiano di pieno diritto chiede l'accertamento e la liquidazione del credito di Corone a. u. che egli dichiara di avere a titolo*

tu se navede vrsta terjatve n. pr. glede oblike

del consegnamento del vestiario nel deposito militare di n. pr. Graz

(Tu je treba navesti koliko srajc, sukenj, čevljev itd. je vojak izročil vojaškemu skladišču ali pa v drugem slučaju, koliko volov, konj, svinj itd. mu je bilo rekviriranih. Istotako mora nato navesti za vsak predmet približno vrednost).

Il suo diritto alla liquidazione del credito di Corone a. u. si base sull'accordo concluso a Roma di data 6 aprile 1922 fra il Regno d'Italia, l'Austria e l'Ungheria, che è stato pubblicato nella „Gazzetta Ufficiale“ del 21 febbraio 1924 n. 44.

Datum in kraj

Podpis.

Krompir za seme.

S semenskim krompirjem so zalagale naše Gore skoraj celo deželo. Mnogo voz krompirja je prišlo iz Banjske planote, iz Tolminskega in Kanalskega v Gorico, mnogo vagonov krompirja je šlo iz kolodvora pri Sv. Luciji v Gorico, Trst in Istro. Beli gorski krompir (vrste »Kamnik«) je bil iskan daleč na okoli, a letos ga je zelo malo, skoraj nič. V Gorah samih je segnilo zelo mnogo krompirja, tako da ga ne bodo imeli nekateri kmetje niti sami za svojo saditev?

Kam bomo šli po krompir, tako se vprašuje marsikateri kmetovalec v goriški okolici, v Vipavski dolini, pa tudi drugod. Kam? Ali ga ni mogoče uvoziti?

Marsikdo je mislil, da ga je mogoče, a ni. Uvoz semenskega krompirja je danes navezan na sledeče določbe:

1) Tvrška, ki bi hotela uvoziti semenski krompir, se je morala javiti že do 1. avgusta l. 1924. pri rastlinsko-zdravilnem zavodu v Milanu.

2) V prijavi, oziroma v prošnji je moralo biti označeno, koliko krompirja se želi uvoziti ter od kje.

Tako prijavo, oziroma prošnjo je vzel zavod v pretres in ako ji je ugodil, se prej poslal na lice mesta (od kjer se hoče krompir uvoziti) svojega izvedenca, ki je ugotovil, ali je krompir zdrav ali ne. Stroški za izvedenca so šli v breme tvrške, ki je hotela uvoziti krompir. Kdor ni napravil celotne te poti, ni dobil dovoljenja uvo-

za in umevno je, da je bilo danih zelo malo dovoljenj.

Torej za letos ni računati z uvozom krompirja.

Za naše Gore in za celotno našo deželo bi prišel vpoštev krompir iz Jugoslavije, posebno iz Gorenjskega (okolica Kranja in Škofjeloke), kjer imajo približno tak krompir, kot je pri nas. Ta krompir bi prišel vpoštev za uvoz v večjih množinah, v manjših pa bi morali uvoziti nekaj krompirja iz Holandske v svrhu poskusa, ker je holandski krompir precej znamenit.

Kot rečeno, za letos ni nič, misliti pa moramo že sedaj na prihodnje leto. Zakonske določbe so bile izdane zelo pozno, tako da ni bilo mogoče do 1. avgusta ničesar ukreniti. Ker bodo določbe lahko tudi letos zelo pozno izdane, moramo misliti že danes, ako hočemo kaj doseči — na prihodnje leto. Pri tem naj se tudi pokaže naša sposobnost in naša preračunljivost. Vsi, ki bi želeli drugo leto premeniti seme (to je za saditev v l. 1926) naj se že danes javijo pri Združeni Zvezi v Gorici, ki bo pazila, da ji odlok o uvozu semenskega krompirja ne uteče in da bo ukrenila vse, kar bo odlok zahteval. Edino na ta način lahko nekaj napravimo. Torej prigrasite se?

Kaj pa za letos? Za letos moramo potrpeti. Seme si moramo nabaviti, kjer moremo in čimprej, da ne ostane brez njega. »Gosp. list«.

Za semenski krompir.

Ob sklepu lista smo izvedeli, da se je podal poslanec dr. Besednjak v Milan in Rim, da bi izposloval uvozo dovoljenje za 20 vagonov krompirja, katerega bi uvozila Zadružna zveza v Gorici.

»Gospodarski list«.

2. številka je bila odposlana samo naročnikom iz l. 1924. in onim, ki so že plačali naročnino za l. 1925. Kdor hoče dobivati list, naj pošlje 12 lir na naslov: Uprava »Gospodarskega lista«, Gorica, Corso Verdi 37.

Tržne cene v Gorici.

Česnik od 12 do 13 lir; sveže zelje od 1.40—1.50; kisló zelje od 1.20 do 1.40; karfijole od 1.80—2.—; čebula od 2.00—2.20; rdeča pesa od 0.50 do 0.60; fižol navadni od 2.00—2.30; koks od 2.80—3.00; endivija od 2.00—2.20; krompir od 0.90—1.00; sladka repa od 0.40—0.50; kislá repa od 0.70 do 0.80; radič od 2.50—3.00; špinača od 1.10—1.30; vrzote od 1.00—1.10; semenski krompir 1 kvintal od 105—115 lir; pomaranče od 0.20—0.30 kos; limoni od 0.15—0.20; jabolka od 1.60 do 3.00 kg; orehi od 4.00—5.00; suhe češplje od 5.00—6.00; maslo od 15.00—16.00; mleko l od 1.00—1.20; med kg od 1.00—10.00; jajca kos od 0.50—0.60.

Valuta.

Dne 19. februarja si dobil:

za 100 franc. frankov	127.25 do 127.75	Lir
za 100 belg. frankov	122.— do 124.—	Lir
za 100 švic. frankov	470.— do 473.—	Lir
za 100 češ.-slov. kron	72.30 do 72.85	Lir
za 100 dinarjev	39.50 do 39.70	Lir
za 1 šterling	116.35 do 116.55	Lir
za 1 dolar	24.30 do 24.45	Lir
za 1 zlato marko	5.80 do 5.90	Lir
za 100 avst. kron	0.0340 do 0.0350	Lir

Beneške obligacije.

Dne 19. februarja: Srednji kurs L. 81.50, v Trstu 81.45; v Milanu 81.48, v Rimu 81.50 L.

Röntgenologični zavod

za zdravljenje in diagnostiko

primarija DR. A. DE FIORI

V GORICI, CORSO VITT. EM. III. št. 14
SPREJEMA OD 9 - 12 IN 2 - 4

PREKLIC.*

Podpisani preklicujem vse žaljive in obrekovalne besede, ki sem jih izrekel proti gospodični Maurič Egidiji v dvorani g. Debenjaka v Kozani dne 15. t. m., ker so bile neresnične.

Vipolže, dne 19. svečana 1925.

Roman Jakončič.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo samo v toliko, kolikor zahteva zakon.

VRTNARJU oddam takoj v našem hišo, hlev in ograjeno brajdo s tremi nivojmi zemlje, razdeljeno na vinograd in vrt s sadnimi drevesi. Reflektanti, kateri naj bi imeli po možnosti družino in nekaj živine, naj se zgledajo v nedeljo 22. t. m. v Solkanu št. 42 pri prof. Josipu Makuc.

Širite »Goriško Stražo«!

NA PRODAJ sta dva konja, stara eden 5 let, drugi deset let z vso opremo vred; prodam tudi dva težka voza popolnoma v dobrem stanu ter tudi mnogo večvrstnih verig. Cene so primerne. Ako se oglasi kupec za vse skupaj dobi znaten popust. Naslov: Bevk Franc, Kladje pri Cerknem hšt. 17.

Najboljši cigaretni papir je Oleschau
Glavna zaloga za Julijsko Benečijo
Katoliška knjigarna - Gorica
(Montova hiša št. 2)

Bilfe.

Amerikanske divjake trt, prvovrstno blago, prodaja v veliki množini po 12 lir sto komadov in cepljene trte trtnica Josip Strekelj, Komen.

Fotograf JOSIP NARDIN

se je preselil iz ul. Via Carducci na Koren, nasproti Attemsove palače.

PODRUŽNICA**Ljubljanske kreditne banke v Gorici**

Corso Verdi »Trgovski Dom«

Telefon št. 50 — Brzjavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavnica	CENTRALA	Rezerva SHS
in rezerve:	LJUBLJANA	Din.
Din. 50,000.000		10,000.000

Podružnice: Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Obrestuje vloge na knjižice po 4 1/2 %. Na daljšo odpoved vezane vloge po dogovoru.

Nakup in prodaja vsakovrstnega tujega denarja.

Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje

Odlikovana pekarna
in slaščičarna
JAKOB BRATUŽ
ulica Mameli št. 6
(prej Scuole).

Cenj. odjemalcem in slavnemu občinstvu naznanjam, da sem v hiši, kjer imam že dolgo let dobroznano pekarno in slaščičarno, preuredil na novo slaščičarno z najboljšim pecivom, slaščicami, likerji in delikatesnimi vini. — Priporočam se vsem novoporočencem, birmancem in društvom za obilen obisk in jamčim s solidno postrežbo. Sprejemajo se naročila. Odlikovana pekarna in slaščičarna J. BRATUŽ.

Novo preurejena
slaščičarna Bratuž
Via Mameli št. 6
(prej Scuole).